

TÜRK TELEKOM'DA TARİHİ GREV 44 GÜN SÜRDÜ

Türk Telekom'da Haber-İş Sendikası üyesi 25 bin 400 işçinin 16 Ekim 2007 tarihinde başlattığı grev, uzlaşmaya varılması üzerine 29 Kasım 2007 tarihinde sona erdi. Türk Telekom, grev sonunda bazı işçilerin kapsam dışı tutulması teklifinden vazgeçmek ve kapsam içindeki personelin maaşının kapsam dışındakilerle aşamalı bir şekilde eşitlenmesini kabul etmek zorunda kaldı.

Türk Telekom ile Haber-İş Sendikası arasında gerçekleştirilen 7. dönem toplu iş sözleşmesi görüşmeleri, yasal sürenin son günü olan 29 Mayıs 2007 tarihinde başladı. Türk Telekom, 60 günlük sürenin tamamlanmasından hemen önceki gün sendikaya yalnızca bir bilgilendirme notu gönderdi. Ücret artışlarına ilişkin Türk Telekom önerilerinin yer aldığı bilgilendirme notu dışında Türk Telekom sendika ile yasal süre içerisinde masaya oturmadı.

Grev sürecinde yaptığı açıklamalarda Haber-İş Sendikası Genel Başkanı Ali Akcan, Türk Telekom'un çok sayıda işyeri ve unvanları toplu sözleşme kapsamı dışında tutarak, şirkette

sendikayı "etkisiz ve yetkisiz" duruma düşürmeyi amaçladığını söyledi. Aynı unvan ve aynı kıdem yılına sahip çalışanlar arasındaki ücret dengesizliğinin giderilmesi taleplerinin de geri çevrildiğini aktaran Akcan, sendika üyeleri için diğer personelden daha fazla ücret talep ettikleri iddialarını yalanladı. Türk Telekom'un görüşmelerde 112 günlük ikramiyenin 52 güne düşürülmesini teklif ettiğini kaydeden Akcan, üyelerinin greve katılmaması için Türk Telekom yönetimin girişimlerde bulunduğunu kaydetti.

Haber-İş Sendikası, Türk Telekom yöneticilerini grev kırıcılığı ve grevi engellemeye çalışmakla suçlarken, Türk Telekom yönetimi de bazı bölgelerde yaşanan sabotajlardan sendikayı sorumlu tutup, özelleştirme sonrasında yerine getirmediği yatırım sorumluluğunu greve yıkmaya çalıştı. Ancak hizmetlerin aksaması ve işçilerin taleplerinde direnmeye devam etmeleri üzerine, Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım ve Türk-İş Başkanı Salih Kılıç'ın da arabulucu olarak katıldığı görüşmeler sonucunda grev 29 Kasım 2007 tarihinde sona erdirildi.

Eşit İşe Eşit Ücret

Aynı gün uzlaşmaya ilişkin olarak Türk Telekom'dan yapılan açıklamada, imzalanan toplu iş sözleşmesi ile ilk yılda yüzde 10 ikinci yılda yüzde 6.5 artı enflasyon oranında artış yapılacağı kaydedildi. Aynı unvanda olan kapsam içi ve kapsam dışı çalışanların arasındaki ücret farklılığının kademeli olarak düzeltileceği belirtilen açıklamada, hangi işçilerin kapsam içinde olduğu konusunda tarafların mutabakat sağladığı ifade edildi. 112 günlük ikramiye uygulamasının aynı şekilde devam edeceği de belirtilen açıklamada, tüm çalışanlara, bir defalık 200 YTL ikramiye ödemesi yapılacağı bildirildi.

Özelleştirme sonrasında kamu çalışanlarının, çıkarılan bir yasayla şirkete 5 yıllığına "kiraya verilmesi" nedeniyle yaratılan 1. Tip ve 2. Tip sözleşmelerle oluşturulan ayırmadan kaynaklanan eşit işe farklı ücretlendirme sorunu da toplu sözleşme ile aşamalı bir çözüme kavuşturuldu. Sendika ile Türk Telekom arasında 5 Aralık 2007 tarihinde imzalanan toplu iş sözleşmesiyle

kapsam içi personelin maaşlarının 1 Mart 2008 tarihinde aynı unvan ve kıdemdeki birinci tip kapsam dışı personelin ücretleri seviyesine yükseltilmesi kabul edildi. Sözleşmede eşitleme için kullanılacak 30 milyon YTL'lik bütçenin, 25 milyon YTL'lik kısmının 1 Mart 2008 tarihinde yapılacak eşitleme için, 5 milyon YTL'lik bölümünün ise eşitlenmenin halen sağlanmaması durumunda 1 Eylül 2008 tarihinden önce kullanılması karar altına alındı.

Sendikanın Örgütlenme Hakkına Güvence

Toplusözleşmede kapsam dışı kalacak olan yönetici konumundaki unvanların bir listesi ek olarak yer aldı. İmza tarihinde kapsam dışı unvanlarda bulunan ve daha sonra bu unvanlara atanacak personelin kapsam dışında tutulacağı belirtilen sözleşmede, kapsam dışında kalacak personel sayısı, 28 Kasım 2007 tarihindeki kapsam dışı personel sayısı ile sınırlandırıldı. Türk Telekom'da kapsam dışı unvanlara yapılacak atamaların sayısının bu sayıyı aşması durumunda, yeni atamalar veya yeni işe alımlar kapsam içi olarak değerlendirilecek.

Grevde İşten Atılanlar Geri Alınacak

Grev süresince Türk Telekom tarafından iş sözleşmeleri fesh edilen işçiler ise sözleşme kapsamında işe geri dönecekler. Yargıya intikal etmiş nedenlerden dolayı sözleşmeleri iptal edilen işçiler ise beraat etmeleri durumunda işe dönecekler.

Sözleşmede, haftalık çalışma süresi 5 gün 45 saat olarak belirlendi. İşveren istemesi durumunda çalışma saatlerini pazar günü tatil olmak üzere 6 gün

45 saat olarak belirleyebilecek. Bu konumda çalıştırılan işçilere her ay 200 YTL altıncı gün primi ödenecek. Vardiyalı veya nöbet esasına göre çalışılan birimlerde ise haftalık çalışma süresi 6 gün 45 saat olarak belirlendi. Vardiyalı çalışan işçiler günde en fazla 7.5 saat çalıştırılacaklar ve nöbet araları 11 saatten az olamayacak. İşçiler haftanın bir gününde 24 saatten az olmamak üzere nöbetleşme yoluyla hafta tatillerini kullanacak ve çalıştıkları saat başına, sözleşmenin birinci yılında 1.95 YTL nöbet primi alacaklar. ◀

HABER-SEN, EMO ve MMO'DAN GREVE DESTEK

Basın Yayın ve İletişim Emekçileri Sendikası (Haber-Sen), Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) ve Makina Mühendisleri Odası (MMO) Türk Telekom grevine ilişkin "Telekom Çalışanlarına Çağrımızdır: Greve Sahip Çıkalım" başlıklı ortak bildiri ile greve destek verdi. Grev sürecinde Türk Telekom'a bağlı işyerlerinde dağıtılan bildiride, Türk Telekom'da sendikasız çalışmak zorunda bırakılanlara, işçilerin sürdürdüğü greve sahip çıkma çağrısında bulunuldu. Türk Telekom yönetiminin grevi kırmak için yasaları ihlal ettiğine dikkat çekilen bildiride, 2822 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu'nun "grevdeki işçiler yerine başkalarının çalıştırılmayacağı ve grevdeki işçilerin işlerinin başkalarına yaptırılmayacağına" ilişkin 43. maddesi anımsatıldı.

Bildiride şöyle denildi:

"Bazı işyerlerinde arızalara ve şebeke işlerine taşeron firma elemanlarını gönderiyor. Bazı işyerlerinde ise 1. Tip, 2.

Tip ya da kapsam dışı statüdeki kurum çalışanları grevdeki işçilerin işlerini yaptırılmaya zorluyor. Bu uygulamaların tamamı hukuk dışıdır. Grevdeki işçiler bu durumları tespit ederek, buldukları ilin Cumhuriyet Savcılığı'na başvurmakta, işçilerin yerine çalıştırılanlar ve sorumlu yöneticiler hakkında suç duyurusunda bulunmaktadır."

Bildiri dağıtımı sırasında İzmir'de 16 Kasım 2007 tarihinde de 5 Haber-Sen il yöneticisi gözaltına alındı. Bildiri dağıtımını engellenmesi üzerinde EMO Yönetim Kurulu, 17 Kasım 2007 tarihinde bir basın açıklaması yaparak, Haber-Sen yöneticilerinin gözaltına alınmasını kınadı. AKP Hükümeti'nin Çalışma Bakanlığı ve müfettişleri aracılığıyla grev kırılcılığı engel olmakla yükümlü olduğu hatırlatılarak, "Devletin piyasaya müdahale etmemesini savunan AKP Hükümeti, çalışanların hakları söz konusu olunca greve yapılan 'gizli el' müdahalelerine göz yummaktadır" denildi.